

Jura ved kontrol

Af Rasmus Klim Christensen, konsulent, cand. jur. Videncentret for Landbrug

Landmanden har både pligter og rettigheder i forbindelse med myndighedskontrol. Herunder følger en kortfattet gennemgang af de væsentligste punkter.

Rettigheder

En landmand har ret til at blive varslet mindst 14 dage forud for kontrol, undtagen hvor der er tale om EU-kontroller (herunder krydsoverensstemmelse), hvor der ikke altid må varsles. I Danmark er myndighedernes kultur dog at varsle i videst muligt omfang. Landmanden har ret til at se legitimation ved kontrollen. Dertil kommer en ret til ikke at udtale sig, hvor der er risiko for straf. Kontrolløren skal underrette landmanden om denne ret, hvis det skønnes aktuelt.

Pligter

Landmanden har pligt til at bistå kontrollen, herunder at fremvise faciliteter og udlevere materiale til kontrolløren. Landmanden har under ingen omstændigheder pligt til at udtale sig, når han ikke bliver spurgt og bør derfor overveje, hvilke oplysninger, der frivilligt gives i forbindelse med kontrollen. Landmanden har pligt til at være til stede ved kontrollen. Ved tungtvejende grunde – sygdom, rejse, hospitalsophold – kan kontrollen dog udsættes. Hvor kontrollen varsles og landmanden er forhindret i at deltage, kan han/ hun gøre indsigelse mod varslet i tilfælde, hvor der er tale om tungtvejende grunde. Det kan være sygdom, ferier, hospitalsophold og lignende. En tungtvejende grund vil medføre udsættelse af den varslede kontrol, til det igen er muligt for landmanden at deltage. Indsigelse skal gøres senest 8 dage fra modtagelsen af varslet.

Ved uvarslet kontrol gælder, at kontrollen skal være gennemført senest 48 timer efter den første kontakt med landmanden. Er der tungtvejende grunde, der giver anledning til udsættelse, kan udsættelsen ikke strækkes udover de 48 timer. Herefter vil myndigheden kunne gennemføre kontrollen uden landmandens deltagelse.

Rettigheder efter kontrollen

Efter kontrolbesøget har landmanden ret til at blive hørt, hvis kontrollen har givet anledning til bemærkninger. Det foregår i praksis ved fremsendelse af en kopi af kontrolrapporten, og landmanden har herefter 14 dage til at komme med bemærkninger. Landmanden har desuden ret til at komme med en udtalelse i sagen, uanset at denne ikke tilføjer nyt i forhold til høringen.

Herefter vil landmanden modtage en afgørelse, der skal indeholde en begrundelse og en klagevejledning, hvis der ikke gives fuldt og helt medhold. Klagevejledningen skal indeholde oplysning om frist til at klage, hvis der er en sådan. Efter udløb af fristen har myndigheden ikke hjemmel til at behandle en klage, og der skal helt særlige undskyldende omstændigheder til, for at ændre dette.

Gode råd

Dokumenter af betydning for kontrollen kan samles i en mappe og opbevares, så de er nemme at finde frem. Medarbejderne kan forberedes på kontrol, specielt hvor en medarbejder udnævnes til repræsentant i landmandens fravær.

Hav virksomhedsejerens kasket på under kontrollen og optræd professionelt. Hav dit kamera med rundt og tag billeder, hvis der er noget, I ikke er enige om.